

ZAKLJUČCI SA XXII MEĐUNARODNOG SIMPOZIJUMA

„Transformacija tržišta osiguranja - odgovori na nove izazove“

1. U osiguranju AO prisutan je i dalje značajno brži rast šteta od rasta premije, što ugrožava likvidnost, dovodi do pogoršanja performansi i do nedovoljnosti premije u ovoj vrsti osiguranja. Udruženje aktuara Srbije trebalo bi da sačini konkretnu analizu navedenog, na osnovu koje bi iniciralo kod NBS zahtev za povećanje premije osiguranja AO kako bi ona bila adekvatna rizicima koje pokriva.
2. Radi očuvanja dovoljnosti rezervacija za štete, veoma je važno da se prilikom rezervisanja eksplicitno uzmu u obzir efekti ubrzanog rasta iznosa šteta, koji je u pojedinim vrstama osiguranja i dalje prisutan.
3. Softverski roboti, Internet stvari, Blockchain tehnologija, metaverzum i veštačka inteligencija stvaraju mogućnosti za poboljšanje performansi sektora osiguranja. Intenzivnijom digitalizacijom delatnosti osiguranju moguće je unaprediti procenu rizika, kreiranje proizvoda, optimizaciju cena, procenu šteta i prevenciju prevara u osiguranju, i doprineti snižavanju troškova poslovanja osiguravajućih kompanija.
4. Upotreba klasičnih modela deskriptivne statistike i matematičkih linearnih i nelinearnih modela u aktuarstvu unapređena je mašinskim učenjem, tehnikama prepoznavanja, analizom velikog broja podataka (big data analitike), kao i algoritmima za korišćenje veštačke inteligencije. Podizanje nivoa sajber bezbednosti u digitalnim sistemima u osiguranju je od izuzetnog značaja za sprečavanje odliva podataka i drugih vrsta zloupotreba.
5. Promene preferencija i očekivanja potrošača zahtevaju razvoj novih i redizajniranje postojećih proizvoda osiguranja. Akcenat u interakciji osiguravača sa osiguranicima treba da bude na personalizaciji, digitalnom pristupu, transparentnosti i etičnosti.
6. Predlaže se proširenje poreskih olakšica na životno osiguranje kako bi se podstakao razvoj ove vrste osiguranja u Republici Srbiji.
7. Radi unapređenja trećeg stuba penzijskog osiguranja, potrebna je sistemska reforma koja će obezbediti minimalne operativne troškove, optimalno investiranje sredstava, konverziju štednje u državne obveznice pred penzionisanje i mogućnost državnih garancija za ovaj vid penzija.

8. U borbi protiv posledica klimatskih promena potrebno je kreirati institucionalne uslove za uvođenje zelenog osiguranja, koje će obezbediti preventivne mere za zaštitu životne sredine i na taj način doprinosti ekološkoj komponenti održivog razvoja.
9. Preporučuje se osiguravajućim kompanijama da u svoju poslovnu politiku ugrade ESG zahteve i svojim primerom utiču na druge kompanije da prihvate ove standarde, što bi doprinelo održivom razvoju sektora osiguranja i nacionalne ekonomije u celini.
10. Predlaže se kreiranje odgovarajućeg javno-privatnog modela za obavezno osiguranje od rizika prirodnih katastrofa.
11. Potrebno je funkcionalno povezivanje primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite kako bi se obezbedio jedinstveni zdravstveni sistem, kao i uvođenje jedinstvenog zdravstvenog kartona, što je u interesu korisnika zdravstvenih usluga.